

Aika 07.11.2017, klo 17:32 - 20:30

Paikka Suomenniemen kirjasto, Opinraitti 20

Käsitellyt asiat

- § 19 Kokouksen avaus**
- § 20 Pöytäkirjan tarkastajien ja sihteerin valinta**
- § 21 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 22 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan edustaja Suomenniemen aluejohtokunnassa**
- § 23 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 / Suomenniemen ajk**
- § 24 Kasvatus- ja opetuslautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 / Suomenniemen ajk**
- § 25 Kaupunkiympäristölautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 / Suomenniemen ajk**
- § 26 Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Kaurian Metsästysyhdistys**
- § 27 Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Maisematornin pintakäsittely ja laiturin kunnostus 2017 / Kauriansalmen kylät ry**
- § 28 Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Mannerheimin Lastensuojeluliiton Suomenniemen yhdistys ry**
- § 29 Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Eläkeliiton Suomenniemen yhdistys ry**
- § 30 Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Lyytikkälän talo-säätiö**
- § 31 Itsenäisyyspäivän juhla**
- § 32 Edustajan valinta Lyytikkälän talo -säätiön hallituksen 2017-2021**
- § 33 Suomenniemen aluejohtokunnan rahoitushakemus pitäjän alueen kattavan valokuituverkon esiselvityksen tekemiseen**
- § 34 Tiedoksi**
- § 35 Muut asiat**
- § 36 Seuraava kokous**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Antti Pakarinen, puheenjohtaja
Helena Harmonen, jäsen, sihteeri
Kari Kauria, poistui 19:50
Risto Korhonen
Terttu Tarhonen
Ville Viitikka
Markku Kiiskinen, varajäsen

Poissa

Susanna Rusakko, 1. varapuheenjohtaja
Nina Jussi-Pekka, hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan edustaja

Allekirjoitukset

Antti Pakarinen
Puheenjohtaja

Helena Harmonen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

13.11.2017

13.11.2017

Risto Korhonen
Pöytäkirjantarkastaja

Markku Kiiskinen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Kaupungin yleisessä tietoverkossa

Linda Asikainen, osallisuuskoordinaattori

§ 19

Kokouksen avaus

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17:32.

§ 20

Pöytäkirjan tarkastajien ja sihteerin valinta

Pöytäkirja on tarkistettava aluejohtokunnan päätöksen mukaan siten, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksessä kaksi jäsentä kerrallaan. Tarkastus tulee suorittaa kunkin kokouksen jälkeen seuraavan viikon maanantaina ja tarkistettu pöytäkirja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Risto Korhonen ja Susanna Rusakko.

Lisäksi valitaan kokouksen sihteeri.

Päätös

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Risto Korhonen ja Markku Kiiskinen. Sihteeriksi valittiin Helena Harmonen.

§ 21

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluejohtokunnan kokous on laillinen ja päätösvaltainen, jos saapuvilla on enemmän kuin puolet aluejohtokunnan jäsenmäärästä.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, § 37, 27.09.2017
Suomenniemen aluejohtokunta, § 22, 07.11.2017

§ 22

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan edustaja Suomenniemen aluejohtokunnassa

MliDno-2017-1417

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, 27.09.2017, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Launonen

Virpi.Launonen@mikkeli.fi

kirjastotoimenjohtaja

Kaupunginhallitus on oikeuttanut 19.6.2017 kokouksessaan hyvinvoinnin- ja osallisuuden lautakunnan nimeämään edustajansa ja mahdollisen varaedustajan Anttolan, Haukivuoren, Mikkelin pitäjän, Ristiinan ja Suomenniemen aluejohtokuntiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta nimeää edustajansa Anttolan, Haukivuoren, Mikkelin pitäjän, Ristiinan ja Suomenniemen aluejohtokuntiin kaudelle 2017 - 2019.

Päätös

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta päätti nimetä:

- Anttolan aluejohtokuntaan Erja Haukijärven
- Haukivuoren aluejohtokuntaan Liisa Pulliaisen
- Mikkelin Pitäjän aluejohtokuntaan Aleksi Niemisen
- Ristiinan aluejohtokuntaan Hannu Toivosen ja
- Suomenniemen aluejohtokuntaan Nina Jussi-Pekan.

Suomenniemen aluejohtokunta, 07.11.2017, § 22

Valmistelija / lisätiedot:

Linda Asikainen

linda.asikainen@mikkeli.fi

osallisuuskoordinaattori

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta nimeää edustajansa Anttolan, Haukivuoren, Mikkelin Pitäjän, Ristiinan ja Suomenniemen aluejohtokuntiin kaudelle 2017-2019. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta on kokouksessaan 27.9.2017 nimennut edustajakseen Suomenniemen aluejohtokuntaan Nina Jussi-Pekan.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Todetaan hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan edustajan rooli aluejohtokunnassa.

Päätös
Todettiin.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, § 52, 18.10.2017
Suomenniemen aluejohtokunta, § 23, 07.11.2017

§ 23

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 / Suomenniemen ajk

MliDno-2017-1721

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, 18.10.2017, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Ta-esitys2018HYO

Valmistelijat: sivistysjohtaja Virpi Siekkinen, 044 794 3000, taloussuunnittelijat Aija Kuuppo, 044 794 2443, kirjastotoimenjohtaja Virpi Launonen, 044 794 2460, vt. kulttuurijohtaja Susanna Latvala, 050 311 7204, liikunta- ja nuorisajohtaja Antti Mattila, 044 794 2431, museotoimenjohtaja Matti Karttunen, 044 749 2420, vt. intendentti Jukka Mäkelä, 040 129 4147, kansalaisopiston rehtori Matti Laitsaari, 044 794 2930.

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
4. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
5. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristönmuutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 §37)

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 §110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja.

Lautakunnat valmistelevat 2018 talousarvion kaupunginhallituksen 28.8.2017 § 54 hyväksymän raamin pohjalta. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti talousarvion valmistelun yhteydessä käydään läpi talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joiden avulla talousarvio tasapainotetaan. Tasapainottamistoimenpiteet valmistellaan kaupungin johtoryhmän linjauksen mukaisesti. Kaupunginhallitus tekee talousarvion väliaika-arvion lokakuun puoliväliin mennessä.

TALOUSARVION 2018 VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT JA SUUNNITELMAKAUDEN NÄKYMÄT

Kaupungin käyttötalouden reaalitilanne oli vuosina 2013-2015 alijäämäinen noin 4-5 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 reaalitaloudellinen tulos oli tasapainossa ja myös vuoden 2017 arvioidaan olevan tasapainossa. Mikkelin kaupungin taseessa on tilinpäätöksen 2016 mukaan noin 8,0 milj. euroa edellisten tilikausien ylijäämiä.

Talouden näkymä vuosille 2018-2021 on alijäämäinen, taloudellinen tilanne ei kuitenkaan kestä merkittävää toimintakатteen heikkenemistä. Käytöstä poistuvia kiinteistöjä koskeva vuokratulojen vähentyminen sekä kiinteistöjen purkamismenoihin ja tasearvojen mukaisiin kertapoistoihin varautuminen vaikuttaa vuodesta 2018 alkaen käyttötalouden tulojen ja kulujen muutosten sekä poistojen kautta tulosta heikentävästi 4- 5 miljoonaa euroa vuositasolla. Tulorahoituksella tai kertaerillä ei voida kattaa negatiivista tulosvaikutusta.

Suunnitelmakaudella toteutettavan sote- ja maakuntauudistuksen arvioidaan alentavan kaupungin saamia valtionosuuksia vuosina 2020-2023 noin 1,3 miljoonalla eurolla vuosittain. Sosiaali- ja terveystoimen menojen kasvu ennen maakuntauudistusta vaikuttaa alentavasti maakuntauudistuksen jälkeisiin kuntien valtionosuuksiin.

Palveluprosessien poikkihallinnollista kehittämistä jatketaan henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin palveluprosesseja arvioidaan ja etsitään aktiivisesti tuottavampia toimintatapoja. Tavoitteena on tehostaa toimintaa ja toiminnan laatua sekä parantaa tuottavuutta ja kustannustehokkuutta. Talousarvion rakenne muuttuu talousarviovuoden 2018 ja suunnitelmavuosien 2019-2021 osalta palveluorganisaatiouudistuksesta johtuen.

Palkkakehitys perustuu voimassa oleviin sopimuksiin. Palkkalistauksessa on huomioitava, että palkkalistojen summia ei saa siirtää suoraan palkkakustannuksien pohjaksi, vaan palkkavarauksessa pitää huomioida toiminnassa tapahtuvat muutokset ja suhteuttaa henkilöstömäärä palvelutarpeisiin. Sopimuskaudella 1.2.2017 - 31.1.2018 palkkoihin ei tule sopimuskorotuksia. Seuraavan sopimuskauden mahdollisia korotuksia ei ole

huomioitu palkkaliitteissä. Lomarahavaraus on 3,85 %, jossa on huomioitu kilpailukyky sopimuksen mukainen 30 % lomarahaleikkaus.

Kilpailukyky sopimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen vaikutus työvoimakustannuksiin on vuodesta 2017 lukien keskimäärin -1,46 % ja työajan pidennyksen (30 min/ vko) laskennallinen vaikutus keskimäärin -1,32 %. Vuonna 2018 kuntatyönantajan palkkaperusteinen eläkemaksu laskee 0,35 %. Lisäksi työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu laskee 0,85 % ja työnantajien sairausvakuutusmaksua alennetaan 1,00 % vuonna 2018.

Muu kustannusten tason kehitys, kilpailukyky sopimuksen vaikutukset kuntatalouteen

Kuntien talousnäkömät vuodelle 2017 ovat tulopohjan vaimeudesta huolimatta kuitenkin hyvät. Kilpailukyky sopimuksen menosäästöt, perustoimeentulotuen Kela-siirto ja kuntien omat säästötoimenpiteet hidastavat toimintamenojen kasvua, minkä vuoksi vuosikatteen ja tilikauden tuloksen odotetaan yleisesti paranevan kuluvana vuonna.

Vuonna 2018 kuntien talousnäkömien odotetaan heikkenevän ja palautuvan vuoden 2016 tasolle. Kilpailukyky sopimuksen ja kuntien omat säästötoimet pitävät toimintamenojen kasvun maltillisena. Väestön ikääntymisestä ja palvelutarpeen kasvusta syntyvät paineet jatkuvat kuntataloudessa yhä voimakkaina. Kustannuskehitykseen vaikuttaa syksyn 2017 palkkaneuvottelut 1.2.2018 alkavan sopimuskauden osalta.

Mikkelin kaupungin talousarvioraami 2018 osoittaa -298,3 milj. euron toimintakatetta, mikä on 3,9 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2016 tilinpäätös (294,4 milj. euroa). Kustannusten nousu on noin 1,3 % tilinpäätöksestä 2016.

Kaupungin taloudellinen tilanne ei kuitenkaan kestä merkittävää toimintakatteen heikkenemistä. Talousarvion valmistelun yhteydessä käydään läpi talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joiden avulla talousarvio 2018 tasapainotetaan.

KAUPUNGIN STRATEGIA VALTUUSTOKAUDELLE JA VISIO VUOTEEN 2021

Mikkelin kaupungin strategia on ollut kestävän kasvun ja hyvinvoinnin strategia. Perustehtävänä on rakentaa vastuullisesti asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointia. Tavoitteena on Digitaalinen Mikkeli – kestävästi uudistuva kasvukeskus Saimaan rannalla.

Strategiassa on ollut kolme näkökulmaa – asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointi – ja kullekin näistä on asetettu kolme tärkeintä tavoitetta.

Ohjelmat kaupungin strategian toteuttamisessa

Kaupungin tavoitteiden toteutuminen edellyttää tiivistä poikkihallinnollista yhteistyötä. Tämän tueksi kaupungilla on ollut käytössä hyvinvointiohjelmat, jotka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Uuden strategian valmistelussa on alustavasti ollut vahva näkemys siitä, että em. hyvinvointiteemat ovat

keskeisesti esillä ja ohjaamassa toimintaa myös uudessa strategiassa. Strategian näkökulmien mukaisia ohjelmia on ollut kolme: asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointi. Lisäksi toteutetaan henkilöstö- ja palvelukehitysohjelmaa.

Olellaisena osana kaupungin strategiaa ovat henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman painopistealueet: Osaava johtaminen ja esimiestyö, asiakaslähtöinen henkilöstön osaamisen kehittäminen, Mikkelin Tapa Toimia – laadukkaat ja tehokkaat yhteiset toimintamallit ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri sekä hyvinvoiva henkilöstö – aktiivinen ja ennakoiva välittäminen.

Tuloskortit kaupungin strategian toteuttamisessa

Kaupunki hyödyntää tuloskortteja varmistaakseen sen, että palvelualueet ja lautakunnat toteuttavat valtuuston asettamia tavoitteita ja sitoutuvat niihin. Kukin palvelualue ja lautakunta ottavat vuosittaisen toimintansa suunnittelun ja seurannan pohjaksi kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niitä koskevat mittarit ja tavoitetasot. Syksyn 2017 suunnittelussa käytetään voimassa olevan strategian mittareita tai lautakunta/johtokunta esittää itse uusia kuvaavampia mittareita toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen sekä tavoitetasoa. Kaikki tavoitteet koskevat hyvinvoinnin lisäämistä ja pahoinvoinnin vähentämistä.

Lautakunnat määrittelevät mitä toimenpiteitä ne tekevät toteuttaakseen valtuuston asettamia tavoitteita. Toimenpiteet raportoidaan valtuustolle. Lisäksi lautakunnat määrittelevät, mitä muutoksia niiden mahdollisesti täytyy tehdä sisäisessä palvelu- ja suorituskyvyssä, jotta valtuuston määrittelemät tavoitteet ja niitä koskevat mittarit kehittyvät toivottuun suuntaan. Tehdyt esitykset huomioidaan syksyn 2017 strategiatyössä.

Lautakunnan tulee siis määritellä päämäärien osalta mitä muutoksia on mahdollisesti tehtävä seuraavilla osa-alueilla, jotta kehitys on indikaattorin asettaman tavoitteen suuntaista:

Palvelut ja niiden laatu: Mitä muutoksia edellytetään palvelujen tuottamisessa, mistä luovutaan tai miten tuotetaan uudella tavalla, jotta päästään valtuuston asettamiin tavoitteisiin? Mitä toimia/muutoksia toimenpide edellyttää lautakunnan palveluissa, niiden tuottamisessa ja laadussa.

Rakenteet ja prosessit: Mitä muutoksia lautakunnan tulee tehdä palveluverkolle, rakenteille ja/tai prosesseille?

Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi: Mitä muutoksia tarvitaan esimiesten ja henkilöstön uudistumisessa ja hyvinvoinnissa?

ICT:n mahdollisuudet: Miten digitaalisuutta voidaan hyödyntää lautakunnan palveluissa ja prosesseissa?

Talous: Mitä taloudellisia vaikutuksia edellä kuvatuilla muutoksilla on kaupungin talouteen (menojen lisäys/vähentyminen ja arvio euromääräisistä suorista vaikutuksista)?

LAUTAKUNNAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Strategian ohjauksessa käytetään edelleen tulokorttia.

Perustehtävä

Tulokortin alkuun kirjoitetaan lyhyt yhteenveto toimielimen perustehtävästä.

Palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelmassa kerrotaan lyhyesti tärkeimmät ja keskeisimmät palveluun liittyvät kehittämissuunnitelmat ja palvelutuotantoon vaikuttavat muutokset. Tarkoituksena on kuvata mihin suuntaan palveluita kehitetään.

Tulokortin rakenne

Tulokortti jakaantuu kahteen osaan:

1. *Kaupunginvaltuustolle ne toimenpiteet, joilla vaikutetaan hyvinvointi-indikaattoreiden myönteiseen kehittymiseen ja vastuutus palvelualueella (vastuuhenkilö, joka seuraa ja raportoi miten ao. palvelualueella toteutetaan toimenpiteitä valtuuston asettamien vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi)*
2. *Lautakunnan operatiiviset toimenpiteet, joilla on joko vaikutusta valtuustotason vaikuttavuuden toteuttamiseen tai oman toimintakyvyn parantamiseen. Miten kehitetään vastuullisesti palvelu- ja suorituskykyä asukkaiden, elinkeinojen ja luonnon sekä ympäristön näkökulmista. Mitä muutoksia tarvitaan, jotta lautakunnan määrittelemät toimenpiteet ovat toteutettavissa ja valtuuston asettamat indikaattorit kehittyvät myönteiseen suuntaan. Muutostarpeita arvioidaan palveluiden ja niiden laadun, prosessien ja rakenteiden, henkilöstön ja esimiesten uudistumisen ja hyvinvoinnin sekä digitaalisuuden ja talouden näkökulmista.*

Maisema

Maisema- lautakuntien talousarviossa suoritteet on kytketty määrärahoihin. Tilaus- tauluihin liitetään TP2016, TA2017, TA2018 ja MUUTOS 2018-2017 sekä MUUTOS % vuoteen 2018-2017 verrattuna. *Viestit tilaajalle- kentässä* kerrotaan keskeiset toiminnan muutokset, keskeiset toiminnan painopisteet ja perustelut määrärahamuutoksille sekä suoritelmille.

Kaupunginvaltuustolle annettavaan esitykseen valitaan vain keskeisimmät tunnusluvut, jotka kuvaavat toimialueen toimintaa. Lautakunnalle voidaan esittää laajempi määrä tunnuslukuja, joilla kuvataan myös toiminnan tasoa esim. asiakastyytyväisyysmittaukset.

Tunnusluvuista esitetään tilinpäätös 2016, talousarviot 2017 ja 2018 sekä toimintasuunnitelmavuodet TS 2019, TS 2020 ja TS 2021.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnittelun tulee olla ennakoivaa toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin.

Kaupungilla tulee olla optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset. Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstön määrä ja rakenne. Tavoitteena on osaamisen kehittäminen ennakoivasti ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Henkilöstön osaamista kehitetään entistä suunnitelmallisemmin palvelujen ja asiakastarpeen mukaisesti. Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen on yksi painopistealueistamme. Vapautuvat hallinnon ja tukipalvelutehtävät täytetään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin.

Henkilöstösuunnitelma laaditaan seuraavasti:

Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset vuosina 2018 - 2021

- Toiminnan ja toimintaympäristön muutos
- Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Henkilöresurssin kohdentaminen/siirtäminen sisäisesti

- Määräaikainen henkilöstö
- Henkilöstömenojen tarkastelu: vuonna 2018 käynnistetään hallinto- ja tukipalvelutehtävien osalta tavoitetason tarkastelu palveluorganisaatiomuutoksen 2. vaiheena.
- Työhyvinvoinnin edistäminen
- Kehityskeskustelut 100 %

INVESTOINNIT

Kaupungin tavoitteena on, että investointiohjelma on maltillinen ja sitä ei toteuteta velkarahalla. Tämä tarkoittaa sitä, että tavoitteena on pitää nettoinvestoinnit poistojen tasossa (noin 17milj. euroa), pois lukien Vesiliikelaitoksen laitosinvestointi. Tavoitteena olevaan poistotasoon pääsemiseksi suunnitelmavuosien investointiohjelmaa on karsittu ja hankkeita siirretty eteenpäin. Em. poistotasossa ei ole huomioitu kertaluonteisia, käytöstä poistettujen kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia.

Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto. Irtaimiston hankintaperusteet on myös ilmoitettava. Irtaimistomäärärahan käyttö-kohteen muutos on aina hyväksyttävä kaupunginvaltuustolla. Jokainen investointiesitys on selkeästi yksilöitävä, eikä ao. määrärahaa saa käyttää muuhun tarkoitukseen.

KESKITETYT VELOITUKSET

Työterveyden kustannukset: palvelualueet budjetoivat työterveyden palvelut oman arvion perusteella perustuen vuoden 2016 käyttöön.

Työllistämistukipalkat budjetoidaan keskitetysti Hallintopalvelut- yksikössä.

Tietohallinnon kustannukset: koko kaupunkia koskevat IT-kustannukset laskutetaan tietohallintopalveluista ja jaetaan keskitetysti toimialojen kuluksi sovitulla laskutusperusteella.

SISÄISET ERÄT (VYÖRYTYSERÄT)

Sisäiset vuokrat vyörytetään vuokratulot kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Vuokria ei koroteta vuodelle 2018.

Yleishallinto tuottaa sihteerin, talonmies- ja vahtimestaripalveluita. Veloitus perustuu palvelualueille osoitettuun henkilöstömäärään.

Henkilöstöpalvelut: keskitettyihin henkilöstöpalveluihin luetaan ns. työnantajapalvelut, työsuojelu sekä henkilöstöhallinnon palvelusopimukseen perustuvat kustannukset Kunnan Taitoa Oy:lle. Sisäisen veloituksen perusteena on käyttösuunnitelmassa 2017 budjetoidut palkat.

Puhelinvaihteen kustannusten veloitus perustuu käytössä olevien liittymien määrään.

Ruoka- ja puhtauspalvelut: puhtauspalveluiden veloitus perustuu solmittuihin palvelusopimuksiin ja ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrällä/ruokapalveluiden kustannuksista.

Talouspalvelujen laskennan pohjana on käytetty vuoden 2016 tositerivimääriä (mm. ostolaskut, myyntilaskut, muistiot, palkkatositteet). Tositerivimäärällä on jaettu talouspalveluiden veloittavat kustannukset, mitkä sisältävät mm. taloushallinnon palvelusopimukseen perustuvat kustannukset Kunnan Taitoa Oy:lle sekä KuntaERP:n vuosittaisen poiston.

Hankintapalveluiden veloitus perustuu yhteisesti kilpailutettavien hankintojen kustannuksiin. Jakoperusteena on käytetty vuoden 2017 käyttösuunnitelmaan varattujen määrärahojen (aineet ja tarvikkeet, palvelujen ostot, vuokrat, muut kulut) suhdetta soveltuvin osin.

Tietohallintopalveluiden veloitukseen sisällytetään tietohallintoyksikön operatiivinen toiminta. Laskennassa on käytetty vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa varattujen määrärahojen suhdetta toimialoilla.

PROJEKTIT/HANKKEET

Projektisuunnitelma esitellään projektitoiminnan käsikirjassa kuvatulla tavalla. Kunkin projektisuunnitelman kohdalla arvioidaan kehittämisestä aiheutuvia taloudellisia ja asiakashyötyjä sekä yhteyttä kaupungin strategiaan.

ESITYSTEN VALMISTELUAIKATAULU

Lautakuntien ja liikelaitoksien johtokuntien talousarvioehdotukset valmisteluun liittyvine asiakirjoinen on oltava valmiina 20.10.2017 mennessä. Kaupunkiympäristölautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta valmistelevat esityksensä SAP-järjestelmään ja Kuntamaisemaan.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvio

Kaupunginhallituksen antama talousarvioraami on seuraava: tulot 2,968 milj. euroa, menot 20,037 milj. euroa ja toimintakate 17,070 milj. euroa. Raamivalmistelussa on huomioitu organisaatiossa tapahtuva muutos 1.1.2018 alkaen. Tällöin kasvatus- ja opetuslautakunnan alainen kansalaisopiston tulosalue siirtyy hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alla olevalle elinikäisen oppimisen ja osallisuuden tulosalueelle tulosityksiköksi "kansalaisopisto". Näin ollen kasvatus- ja opetuslautakunnan tulo- ja meno-raamista siirrettiin kansalaisopiston osuus ta2017-mukaisin euroin hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alle.

Lisäksi lautakunnan alle on kohdistettu osallisuustehtävä, vaikuttamistoimielimet ja aluejohtokunnat sekä eräitä monipuoliseen harrastustoimintaan, osallisuuteen, hyvinvointiin ja alueiden elinvoimaan liittyvät avustusraamat konserni- ja elinvoimapalvelujen budjetista.

Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvionsa annettuun raamiin siten, että tulot ovat 2,867 milj. euroa € (ta2017 2,925 milj. euroa, sis. kansalaisopisto), menot 19,920 milj. € (ta2017 18,951 milj. euroa) ja toimintakate 17,053 milj. euroa (ta2017 16,026 milj. euroa). Lautakunnan alaisen toiminnan toimintakate asettuu raamiin alittaen sen 17 000 eurolla.

Talousarvion laadinnassa toiminnan ja talouden asettamista annettuun raamiin on edesauttanut hallintopalvelukeskuksen kustannusten tarkentuminen sekä KUEL-maksujen ja muiden henkilösivukulujen pieneneminen vuoden 2017 tasosta.

Lautakunnan hallinto pitää sisällään hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan kulut sekä kumppanuudet Mikkelin Teatterin, Mikkelin musiikkiopiston ja Mikaelin kanssa. Hallinnon toimintakulut ovat 2,281 milj. euroa (ta2017 2,278 milj. euroa).

Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden tulosalueen toimintatuotot ovat 1,135 milj. euroa (ta2017 1,102 milj. euroa). Toimintakulut ovat 6,267 milj. euroa (ta2017 5,724 milj. euroa). Toimintakate on 5,132 milj. euroa (ta2017 4,622 milj. euroa). Tulosalue on uusi ja se pitää sisällään kansalaisopiston, kirjastopalvelut ja osallisuuden. Kansalaisopiston toiminta on seudullista ja perustuu paitsi tiiviiseen yhteistyöhön sivistystoimen sisällä ja kaupungin muiden toimialojen kanssa myös erilaisiin kumppanuuksiin muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Opisto toimii sivistystehtävänsä ohella merkittävänä hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden lisääjänä ja edistäjänä alueella.

Kirjastotoimintaa kehitetään palvelustrategian linjausten mukaan lähipalveluna, mutta taloudentasapainottoimenpiteet vaikuttavat siihen, että kirjastoissa on ryhdytty kehittämään omatoimiaukioloaikamalleja vuonna 2017. Vuonna 2017 voimaanastuneessa kirjastolaissa yhdeksi kirjastojen perustehtäväksi nostetaan kansalaisvalmiuksien edistäminen. Koulu-yhteistyön kehiksenä on syksyllä 2016 lanseerattu kirjastopolku, joka on hyväksytty osaksi uutta opetussuunnitelmaa.

Aluejohtokunnat toimivat Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa, Suomenniemellä ja Mikkelin pitäjän alueella. Ne edistävät alueensa elinvoimaisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta muun muassa strategisten hankkeiden ja kumppanuuksien kautta. Lisäksi ne myötävaikuttavat alueensa

verkostojen kehittymiseen ja hyödyntämiseen. Vaikuttamistoimielimet vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon ottamiseksi päätöksenteossa.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toimintatuotot ovat 1,450 milj. euroa (ta2017 1,517 milj. euroa). Toimintakulut ovat 8,508 milj. euroa (ta2017 8,206 milj. euroa). Toimintakate on 7,058 milj. euroa (ta2017 6,689 milj. euroa). Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joiden tavoitettavuus sekä kaupunkietä haja-asutusalueella tulisi turvata. Liikunta- ja nuorisopalveluilta vaaditun tulojen lisäyksen vuoksi liikuntapaikkamaksuja joudutaan korottamaan. Korotukset on pyrittävä suuntaamaan niin, ettei kaupunkilaisten liikunnan määrä merkittävästi vähenisi. Terveiden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen tähdätään muun muassa pyöräilyn edistämällä, nuorisotyön kävijä- ja kontaktien määrän lisäämisellä ja liikunnan ulottamisella aluejohtokuntien strategiaan hankkeisiin.

Taide, kulttuuri ja tapahtumat -tulosalueen toimintatuotot ovat 0,282 milj. euroa (ta2017 0,256 milj. euroa). Toimintakulut ovat 2,864 milj. euroa (ta2017 2,820 milj. euroa). Toimintakate on 2,582 milj. euroa (ta2017 2,564 milj. euroa).

Museopalvelujen keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallettaminen ja säilyttäminen sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosalueen peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Vuonna 2018 taidemuseo siirtyy Graniittitalosta väistötiloihin. Toimintojen ja kokoelmien pakkaaminen ja siirtäminen väistötiloihin työllistää museoiden henkilökuntaa runsaasti eikä näyttelytoimintaa tänä aikana voida järjestää taidemuseossa. Tämä näkyy museotoimen kävijämäärien pienenemisenä ja toimintatuottojen vähenemisenä. Päätökset Sodan ja rauhan keskus Muistin suhteen vaikuttavat Päämajamuseon palveluiden toteuttamiseen.

Yleisissä kulttuuripalveluissa toiminnan painopisteinä ovat lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut sekä erilainen tapahtumatoiminta. Hyvät ja toimivat poikkihallinnolliset yhteistyöprojektit kuten KulttuuriKameli päivähoiton kanssa, Kulttuuripolku kasvatusta ja opetuspalveluiden kanssa ja Ikäihmisten kulttuuripalveluiden osalta tehdään vahvasti yhteistyötä Essoten suuntaan. Avustuksilla on tärkeä rooli myös jatkossa kulttuuripalveluiden toiminnassa: tapahtumien järjestämisessä painotus on kumppanuuksissa ja avustusten kautta tapahtumien mahdollistamisessa. Toiminnan järjestämisessä ja sisältöjä pohdittaessa pyritään ottamaan entistä enemmän huomioon kaupunkilaisten mielipiteet.

Orkesteri tuottaa taide-elämyksiä ja osallistuu kaupungin monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden hyvinvoinnin kehittämistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija. Orkesteri näyttäytyy merkittävänä tekijänä kaupungin mainekuvan kehittämisessä. Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa.

Talousarviokirjan Maisema-aulukot tuodaan kokoukseen. Palvelualuejohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät talousarvion kokouksessa. Lisäksi tekninen johtaja esittelee hyvinvoinnin ja osallisuuden alaiseen toimintaan liittyvän investointiohjelman.

Liite Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2012

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta päätti valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia, jotka eivät vaikuta käsiteltyyn talousarvioon vuodelle 2018 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2019 - 2021.

Merkitään, että Hannu Toivonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19:00.

Suomenniemen aluejohtokunta, 07.11.2017, § 23

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Liitteet

1 Liite Sajk Lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden ltk TA 2018

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta pyytää lausunnot aluejohtokunnilta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019-2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta valmistelee lausunnon kokouksessaan.

Päätös

Hyväksyttiin. Lausunto toimitetaan määräaikaan 17.11.2017 mennessä kaupunginhallitukselle.

Merkitään, että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Tiedoksi

Hyvinoinnin ja osallisuuden lautakunta, kaupunginhallitus, talouspalvelut

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 44, 19.10.2017
Suomenniemen aluejohtokunta, § 24, 07.11.2017

§ 24

**Kasvatus- ja opetuslautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 /
Suomenniemen ajk**

MliDno-2017-1721

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 19.10.2017, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Ta-esitys 2018 kasvatus- ja opetusltk19102017

Valmistelijat: sivistysjohtaja Virpi Siekkinen, 044 794 3000, taloussuunnittelijat Aija Kuuppo, 044 794 2443 ja Päivi Salovainio, 040 762 9065, kasvatus- ja opetusjohtaja Seija Manninen, 044 794 3010, varhaiskasvatusjohtaja Pirjo Vartiainen, 044 794 2373

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
4. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
5. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015 §37)

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 §110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista

päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja.

Lautakunnat valmistelevat 2018 talousarvion kaupunginhallituksen 28.8.2017 § 54 hyväksymän raamin pohjalta. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti talousarvion valmistelun yhteydessä käydään läpi talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joiden avulla talousarvio tasapainotetaan. Tasapainottamistoimenpiteet valmistellaan kaupungin johtoryhmän linjauksen mukaisesti. Kaupunginhallitus tekee talousarvion väliaika-arvion lokakuun puoliväliin mennessä.

TALOUSARVION 2018 VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT JA SUUNNITELMAKAUDEN NÄKYMÄT

Kaupungin käyttötalouden reaalitilanne oli vuosina 2013 - 2015 alijäämäinen noin 4 - 5 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 reaalitaloudellinen tulos oli tasapainossa ja myös vuoden 2017 arvioidaan olevan tasapainossa. Mikkelin kaupungin taseessa on tilinpäätöksen 2016 mukaan noin 8,0 milj. euroa edellisten tilikausien ylijäämiä.

Talouden näkymä vuosille 2018 - 2021 on alijäämäinen, taloudellinen tilanne ei kuitenkaan kestä merkittävää toimintakatteen heikkenemistä. Käytöstä poistuvia kiinteistöjä koskeva vuokratulojen vähentyminen sekä kiinteistöjen purkamismenoihin ja tasearvojen mukaisiin kertapoistoihin varautuminen vaikuttaa vuodesta 2018 alkaen käyttötalouden tulojen ja kulujen muutosten sekä poistojen kautta tulosta heikentävästi 4 - 5 miljoonaa euroa vuositasolla. Tulorahoituksella tai kertaerillä ei voida kattaa negatiivista tulosvaikutusta.

Suunnitelmakaudella toteutettavan sote- ja maakuntauudistuksen arvioidaan alentavan kaupungin saamia valtionosuuksia vuosina 2020 - 2023 noin 1,3 miljoonalla eurolla vuosittain. Sosiaali- ja terveystoimen menojen kasvu ennen maakuntauudistusta vaikuttaa alentavasti maakuntauudistuksen jälkeisiin kuntien valtionosuuksiin.

Palveluprosessien poikkihallinnollista kehittämistä jatketaan henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin palveluprosesseja arvioidaan ja etsitään aktiivisesti tuottavampia toimintatapoja. Tavoitteena on tehostaa toimintaa ja toiminnan laatua sekä parantaa tuottavuutta ja kustannustehokkuutta. Talousarvion rakenne muuttuu talousarviovuoden 2018 ja suunnitelmavuosien 2019 - 2021 osalta palveluorganisaatiouudistuksesta johtuen.

Palkkakehitys perustuu voimassa oleviin sopimuksiin. Palkkalistauksessa on huomioitava, että palkkalistojen summia ei saa siirtää suoraan palkkakustannuksien pohjaksi, vaan palkkavarauksessa pitää huomioida toiminnassa tapahtuvat muutokset ja suhteuttaa henkilöstömäärä palvelutarpeisiin. Sopimuskaudella 1.2.2017 - 31.1.2018 palkkoihin ei tule sopimuskorotuksia. Seuraavan sopimuskauden mahdollisia korotuksia ei ole huomioitu palkkaliitteissä. Lomarahavaraus on 3,85 %, jossa on huomioitu kilpailukyky sopimuksen mukainen 30 % lomarahaleikkaus.

Kilpailukyky sopimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen vaikutus työvoimakustannuksiin on vuodesta 2017 lukien keskimäärin -1,46 % ja työajan pidennyksen (30 min/vko) laskennallinen vaikutus keskimäärin -1,32 %. Vuonna 2018 kuntatyönantajan palkkaperusteinen eläkemaksu laskee 0,35 %. Lisäksi työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu laskee 0,85 % ja työnantajien sairausvakuutusmaksua alennetaan 1,00 % vuonna 2018.

Muu kustannusten tason kehitys, kilpailukyky sopimuksen vaikutukset kuntatalouteen

Kuntien talousnäkyvät vuodelle 2017 ovat tulopohjan vaimuudesta huolimatta kuitenkin hyvät. Kilpailukyky sopimuksen menosäästöt, perustoimeentulotuen Kela-siirto ja kuntien omat säästötoimenpiteet hidastavat toimintamenojen kasvua, minkä vuoksi vuosikatteen ja tilikauden tuloksen odotetaan yleisesti paranevan kuluvana vuonna.

Vuonna 2018 kuntien talousnäkyvien odotetaan heikkenevän ja palautuvan vuoden 2016 tasolle. Kilpailukyky sopimuksen ja kuntien omat säästötoimet pitävät toimintamenojen kasvun maltillisena. Väestön ikääntymisestä ja palvelutarpeen kasvusta syntyvät paineet jatkuvat kuntataloudessa yhä voimakkaina. Kustannuskehitykseen vaikuttaa syksyn 2017 palkkaneuvottelut 1.2.2018 alkavan sopimuskauden osalta.

Mikkelin kaupungin talousarvioraami 2018 osoittaa -298,3 milj. euron toimintakatetta, mikä on 3,9 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2016 tilinpäätös (294,4 milj. euroa). Kustannusten nousu on noin 1,3 % tilinpäätöksestä 2016.

Kaupungin taloudellinen tilanne ei kuitenkaan kestä merkittävää toimintakatteen heikkenemistä. Talousarvion valmistelun yhteydessä käydään läpi talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joiden avulla talousarvio 2018 tasapainotetaan.

KAUPUNGIN STRATEGIA VALTUUSTOKAUDELLE JA VISIO VUOTEEN 2021

Mikkelin kaupungin strategia on ollut kestävä kasvun ja hyvinvoinnin strategia. Perustehtävänä on rakentaa vastuullisesti asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointia. Tavoitteena on Digitaalinen Mikkeli – kestävästi uudistuva kasvukeskus Saimaan rannalla.

Strategiassa on ollut kolme näkökulmaa – asukkaiden, elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointi – ja kullekin näistä on asetettu kolme tärkeintä tavoitetta.

Ohjelmat kaupungin strategian toteuttamisessa

Kaupungin tavoitteiden toteutuminen edellyttää tiivistä poikkihallinnollista yhteistyötä. Tämän tueksi kaupungilla on ollut käytössä hyvinvointiohjelmat, jotka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Uuden strategian valmistelussa on alustavasti ollut vahva näkemys siitä, että em. hyvinvointiteemat ovat keskeisesti esillä ja ohjaamassa toimintaa myös uudessa strategiassa. Strategian näkökulmien mukaisia ohjelmia on ollut kolme: asukkaiden,

elinkeinojen ja ympäristön hyvinvointi. Lisäksi toteutetaan henkilöstö- ja palvelukehitysohjelmaa.

Olellaisena osana kaupungin strategiaa ovat henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman painopistealueet: Osaava johtaminen ja esimiestyö, asiakaslähtöinen henkilöstön osaamisen kehittäminen, Mikkelin Tapa Toimia – laadukkaat ja tehokkaat yhteiset toimintamallit ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri sekä hyvinvoiva henkilöstö – aktiivinen ja ennakoiva välittäminen.

Tuloskortit kaupungin strategian toteuttamisessa

Kaupunki hyödyntää tuloskortteja varmistaakseen sen, että palvelualueet ja lautakunnat toteuttavat valtuuston asettamia tavoitteita ja sitoutuvat niihin. Kukin palvelualue ja lautakunta ottavat vuosittaisen toimintansa suunnittelun ja seurannan pohjaksi kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niitä koskevat mittarit ja tavoitetasot. Syksyn 2017 suunnittelussa käytetään voimassa olevan strategian mittareita tai lautakunta/johtokunta esittää itse uusia kuvaavampia mittareita toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen sekä tavoitetasoa. Kaikki tavoitteet koskevat hyvinvoinnin lisäämistä ja pahoinvoinnin vähentämistä.

Lautakunnat määrittelevät mitä toimenpiteitä ne tekevät toteuttaakseen valtuuston asettamia tavoitteita. Toimenpiteet raportoidaan valtuustolle. Lisäksi lautakunnat määrittelevät, mitä muutoksia niiden mahdollisesti täytyy tehdä sisäisessä palvelu- ja suorituskyvyssä, jotta valtuuston määrittelemät tavoitteet ja niitä koskevat mittarit kehittyvät toivottuun suuntaan. Tehdyt esitykset huomioidaan syksyn 2017 strategiatyössä.

Lautakunnan tulee siis määritellä päämäärien osalta mitä muutoksia on mahdollisesti tehtävä seuraavilla osa-alueilla, jotta kehitys on indikaattorin asettaman tavoitteen suuntaista:

Palvelut ja niiden laatu: Mitä muutoksia edellytetään palvelujen tuottamisessa, mistä luovutaan tai miten tuotetaan uudella tavalla, jotta päästään valtuuston asettamiin tavoitteisiin? Mitä toimia/muutoksia toimenpide edellyttää lautakunnan palveluissa, niiden tuottamisessa ja laadussa.

Rakenteet ja prosessit: Mitä muutoksia lautakunnan tulee tehdä palveluverkolle, rakenteille ja/tai prosesseille?

Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi: Mitä muutoksia tarvitaan esimiesten ja henkilöstön uudistumisessa ja hyvinvoinnissa?

ICT:n mahdollisuudet: Miten digitaalisuutta voidaan hyödyntää lautakunnan palveluissa ja prosesseissa?

Talous: Mitä taloudellisia vaikutuksia edellä kuvatuilla muutoksilla on kaupungin talouteen (menojen lisäys/vähentyminen ja arvio euromääräisistä suorista vaikutuksista)?

LAUTAKUNNAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Strategian ohjauksessa käytetään edelleen tuloskorttia.

Perustehtävä

Tuloskortin alkuun kirjoitetaan lyhyt yhteenveto toimieliimen perustehtävästä.

Palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelmassa kerrotaan lyhyesti tärkeimmät ja keskeisimmät palveluun liittyvät kehittämissuunnitelmat ja palvelutuotantoon vaikuttavat muutokset. Tarkoituksena on kuvata mihin suuntaan palveluita kehitetään.

Tuloskortin rakenne

Tuloskortti jakaantuu kahteen osaan:

1. *Kaupunginvaltuustolle ne toimenpiteet, joilla vaikutetaan hyvinvointi-indikaattoreiden myönteiseen kehittymiseen ja vastuutus palvelualueella (vastuuhenkilö, joka seuraa ja raportoi miten ao. palvelualueella toteutetaan toimenpiteitä valtuuston asettamien vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi)*
2. *Lautakunnan operatiiviset toimenpiteet, joilla on joko vaikutusta valtuustotason vaikuttavuuden toteuttamiseen tai oman toimintakyvyn parantamiseen.* Miten kehitetään vastuullisesti palvelu- ja suorituskyykyä asukkaiden, elinkeinojen ja luonnon sekä ympäristön näkökulmista. Mitä muutoksia tarvitaan, jotta lautakunnan määrittelemät toimenpiteet ovat toteutettavissa ja valtuuston asettamat indikaattorit kehittyvät myönteiseen suuntaan. Muutostarpeita arvioidaan palveluiden ja niiden laadun, prosessien ja rakenteiden, henkilöstön ja esimiesten uudistumisen ja hyvinvoinnin sekä digitaalisuuden ja talouden näkökulmista.

Maisema

Maisema- lautakuntien talousarviossa suoritteet on kytketty määrärahoihin. Tilaus- tauluihin liitetään TP2016, TA2017, TA2018 ja MUUTOS 2018-2017 sekä MUUTOS % vuoteen 2018-2017 verrattuna. *Viestit tilaajalle- kentässä* kerrotaan keskeiset toiminnan muutokset, keskeiset toiminnan painopisteet ja perustelut määrärahamuutoksille sekä suoritemäärille.

Kaupunginvaltuustolle annettavaan esitykseen valitaan vain keskeisimmät tunnusluvut, jotka kuvaavat toimialueen toimintaa. Lautakunnalle voidaan esittää laajempi määrä tunnuslukuja, joilla kuvataan myös toiminnan tasoa esim. asiakastyytyväisyysmittaukset.

Tunnusluvuista esitetään tilinpäätös 2016, talousarviot 2017 ja 2018 sekä toimintasuunnitelmavuodet TS 2019, TS 2020 ja TS 2021.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnittelun tulee olla ennakoivaa toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Kaupungilla tulee olla optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset. Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon

kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstön määrä ja rakenne. Tavoitteena on osaamisen kehittäminen ennakoivasti ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Henkilöstön osaamista kehitetään entistä suunnitelmallisemmin palvelujen ja asiakastarpeen mukaisesti. Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen on yksi painopistealueistamme. Vapautuvat hallinnon ja tukipalvelutehtävät täytetään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin.

Henkilöstösuunnitelma laaditaan seuraavasti:

Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset vuosina 2018 - 2021

- Toiminnan ja toimintaympäristön muutos
- Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Henkilöresurssin kohdentaminen/siirtäminen sisäisesti

- Määräaikainen henkilöstö
- Henkilöstömenojen tarkastelu: vuonna 2018 käynnistetään hallinto- ja tukipalvelutehtävien osalta tavoitetaso tarkastelu palveluorganisaatiomuutoksen 2. vaiheena.
- Työhyvinvoinnin edistäminen
- Kehityskeskustelut 100 %

INVESTOINNIT

Kaupungin tavoitteena on, että investointiohjelma on maltillinen ja sitä ei toteuteta velkarahalla. Tämä tarkoittaa sitä, että tavoitteena on pitää nettoinvestoinnit poistojen tasossa (noin 17milj. euroa), pois lukien Vesiliikelaitoksen laitosinvestointi. Tavoitteena olevaan poistotasoon pääsemiseksi suunnitelmavuosien investointiohjelmaa on karsittu ja hankkeita siirretty eteenpäin. Em. poistotasossa ei ole huomioitu kertaluonteisia, käytöstä poistettujen kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia.

Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto. Irtaimiston hankintaperusteet on myös ilmoitettava. Irtaimistomäärärahan käyttö-kohteen muutos on aina hyväksyttävä kaupunginvaltuustolla. Jokainen investointiesitys on selkeästi yksilöitävä, eikä ao. määrärahaa saa käyttää muuhun tarkoitukseen.

KESKITETYT VELOITUKSET

Työterveyden kustannukset: palvelualueet budjetoivat työterveyden palvelut oman arvion perusteella perustuen vuoden 2016 käyttöön.

Työllistämistukipalkat budjetoidaan keskitetysti Hallintopalvelut- yksikössä.

Tietohallinnon kustannukset: koko kaupunkia koskevat IT-kustannukset laskutetaan tietohallintopalveluista ja jaetaan keskitetysti toimialojen kuluksi sovitulla laskutusperusteella.

SISÄISET ERÄT (VYÖRYTYSERÄT)

Sisäiset vuokrat vyörytetään vuokrakulut kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Vuokria ei koroteta vuodelle 2018.

Yleishallinto tuottaa sihteerin, talonmies- ja vahtimestaripalveluita. Veloitus perustuu palvelualueille osoitettuun henkilöstömäärään.

Henkilöstöpalvelut: keskitettyihin henkilöstöpalveluihin luetaan ns. työnantajapalvelut, työsuojelu sekä henkilöstöhallinnon palvelusopimukseen perustuvat kustannukset Kunnan Taitoa Oy:lle. Sisäisen veloituksen perusteena on käyttösuunnitelmassa 2017 budjetoidut palkat.

Puhelinvaihteen kustannusten veloitus perustuu käytössä olevien liittymien määrään.

Ruoka- ja puhtauspalvelut: puhtauspalveluiden veloitus perustuu solmittuihin palvelusopimuksiin ja ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrällä/ruokapalveluiden kustannuksista.

Talouspalvelujen laskennan pohjana on käytetty vuoden 2016 tositerivimääriä (mm. ostolaskut, myyntilaskut, muistiot, palkkatositteet). Tositerivimäärällä on jaettu talouspalveluiden veloittavat kustannukset, mitkä sisältävät mm. taloushallinnon palvelusopimukseen perustuvat kustannukset Kunnan Taitoa Oy:lle sekä KuntaERP:n vuosittaisen poiston.

Hankintapalveluiden veloitus perustuu yhteisesti kilpailutettavien hankintojen kustannuksiin. Jakoperusteena on käytetty vuoden 2017 käyttösuunnitelmaan varattujen määrärahojen (aineet ja tarvikkeet, palvelujen ostot, vuokrat, muut kulut) suhdetta soveltuvin osin.

Tietohallintopalveluiden veloitukseen sisällytetään tietohallintoyksikön operatiivinen toiminta. Laskennassa on käytetty vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa varattujen määrärahojen suhdetta toimialoilla.

PROJEKTIT/HANKKEET

Projektisuunnitelma esitellään projektitoiminnan käsikirjassa kuvatulla tavalla. Kunkin projektisuunnitelman kohdalla arvioidaan kehittämisestä aiheutuvia taloudellisia ja asiakashyötyjä sekä yhteyttä kaupungin strategiaan.

ESITYSTEN VALMISTELUAIKATAULU

Lautakuntien ja liikelaitoksien johtokuntien talousarvioehdotukset valmisteluun liittyvine asiakirjoineen on oltava valmiina 20.10.2017 mennessä. Kaupunkiympäristölautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta valmistelevat esityksensä SAP-järjestelmään ja Kuntamaisemaan.

Kasvatus ja opetuslautakunnan talousarvio

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallituksen antama talousarvioraami on seuraava: tulot 5,224 milj. euroa, menot 86,576 milj. euroa ja toimintakate 81,352 milj. euroa. Tulosalueet ovat valmistelleet talousarvionsa annettuun raamiin siten, että tulot ovat 5,375 milj. euroa € (ta2017 5,349 milj. euroa), menot 86,716 milj. € (ta2017 89,041 milj. euroa) ja toimintakate 81,340 milj. euroa (ta2017 83,693 milj. euroa). Lautakunnan alaisen toiminnan toimintakate asettuu raamiin alittaen sen 12 000 eurolla.

Raamivalmistelussa on huomioitu organisaatiossa tapahtuva muutos 1.1.2018 alkaen. Tällöin kansalaisopiston tulosalue siirtyy hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alla olevalle elinikäisen oppimisen ja osallisuuden tulosalueelle tulosityksiköksi "kansalaisopisto". Näin ollen kasvatus- ja opetuslautakunnan tulo- ja meno-raamista siirrettiin kansalaisopiston osuus ta2017-mukaisin euroin hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alle (ta2017: toimintatuotot 0,476 milj. euroa, toimintakulut 1,974 milj. euroa, toimintakate 1,498 milj. euroa).

Talousarvion laadinnassa toiminnan ja talouden asettamista annettuun raamiin on edesauttanut hallintopalvelukeskuksen kustannusten tarkentuminen sekä KUEL-maksujen ja muiden henkilösivukulujen pieneneminen vuoden 2017 tasosta.

Johtamisen tukipalvelut/palvelualueen hallinto pitää sisällään kasvatus- ja opetuslautakunnan kulut, sivistysjohtajan, kehittämisspäällikön, palvelupäällikön ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin kustannukset sekä Hyvinvoinnin virtaa Mikkeliissä -hankkeen. Hanke päättyy kesäkuussa 2018 ja uutta kansalaistoimijalähtöistä osallisuushanketta valmistellaan siten, että päätös hankkeesta saadaan keväällä 2018 ja hanketoiminta käynnistyy heinäkuussa 2018. Hankkeelle on tehty tulo- ja menovaraukset budjettiin. Hallinnon toimintatuotot ovat 0,265 milj. euroa (ta2017 0,291 milj. euroa), joka on hankkeen ESR-avustustuloa. Toimintakulut ovat 0,815 milj. euroa (ta2017 0,827 milj. euroa). Toimintakate on 0,550 milj. euroa (ta2017 0,536 milj. euroa).

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintatuotot ovat 4,974 milj. euroa (ta2017 4,462 milj. euroa). Toimintakulut ovat 79,934 milj. euroa (ta2017 80,095 milj. euroa). Toimintakate on 74,960 milj. euroa (ta2017 75,633 milj. euroa). Varhaiskasvatuksen lapsimäärän arvioidaan kasvavan, joka lisää asiakasmaksutuottoja, mutta tarkoittaa myös henkilöstömäärän tarkastelua lapsia/kasvattaja-suhteessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstössä lisätään lastentarhanopettajien suhteellista osuutta. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman, esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman sekä perusopetuksen uuden opetussuunnitelman edellyttämiä materiaaleja ja laitteita sekä oppimisympäristöjä kehitetään sekä kasvatus- ja opetushenkilöstön osaamista kehitetään. Tulosalueen talousarvioehdotus ei sisällä palveluverkkoon liittyviä toimenpiteitä. Huom! Talousarvio ei sisällä mahdollista varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosta ja sen vaikutuksia asiakasmaksutuottoihin. Jos eduskunta hyväksyy uuden asiakasmaksulain, tulee se voimaan 1.1.2018. Alustavien laskelmien perusteella lain muutos aiheuttaa arviolta yhteensä noin 450.000 euron asiakasmaksutulon menetyksen ja lisärahan tarpeen palveluseteliin.

Lukiokoulutuksen, toisen asteen ja korkeakouluuyhteistyön tulosalueen toimintatuotot ovat 0,136 milj. euroa (ta2017 0,120 milj. euroa). Toimintakulut ovat 5,966 milj. euroa (ta2017 6,146 milj. euroa). Toimintakate on 5,830 milj. euroa (ta2017 6,026 milj. euroa). Syksyn 2017 aikana odotetaan Opetus- ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

kulttuuriministeriöltä päätöstä Mikkelin lukion urheilulinja-hakemukseen. Mikkelin lukiokoulutuksen uusi organisaatio- ja johtamisjärjestelmä, jolla tiivistetään lukioiden ja Otavan Opiston nettilukion yhteistyötä ja hyödynnetään kunkin lukion vahvuuksia yhteisen lukiokoulutuksen kehittämiseksi, otetaan käyttöön 1.1.2018 alkaen.

Talousarviokirjan Maisema-taulukot tuodaan kokoukseen. Palvelualuejohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät talousarvion kokouksessa. Lisäksi tekninen johtaja esittelee kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan liittyvän investointiohjelman.

Liite Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2021

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta ja nuorisovaltuustolta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarvioon teknisiä korjauksia, jotka eivät vaikuta käsiteltyyn talousarvioon vuodelle 2018 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2019 - 2021.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta esittää Mikkelin kaupungin investointien osalta, että

- investointien tarvetta tarkastellaan palvelutarpeen ja kaupunkirakenneselvityksen yhteydessä
- korjausinvestointien sijaan painotetaan uusinvestointeja
- ongelmakohteisiin on reagoitava mahdollisimman nopeasti, vaikka väliaikaisratkaisuin.

Merkitään, että Eero Aho poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:00.

Merkitään, että Jenni Kolmisoppi poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:00

Merkitään, että Jenni Tissari poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:01.

Merkitään, että Petri Tikkanen poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:32.

Suomenniemen aluejohtokunta, 07.11.2017, § 24

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Liitteet

1 Liite Sajk Lausunto kasvatus- ja opetusltk TA 2018

Kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää lausunnot aluejohtokunnilta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019-2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta valmistelee lausunnon kokouksessaan.

Päätös

Hyväksyttiin. Lausunto toimitetaan määräaikaan 17.11.2017 mennessä kaupunginhallitukselle.

Merkitään, että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Tiedoksi

Kasvatus- ja opetuslautakunta, kaupunginhallitus, talouspalvelut

Kaupunkiympäristölautakunta, § 53, 24.10.2017
Suomenniemen aluejohtokunta, § 25, 07.11.2017

§ 25

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausuntopyyntö talousarvioesityksestä 2018 /
Suomenniemen ajk**

MliDno-2017-2058

Kaupunkiympäristölautakunta, 24.10.2017, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä

Jouni.Riihela@mikkeli.fi

tekninen johtaja

Liitteet

1 Liite Kyltk Talousarvioesitys 2018

Mikkelin kaupungin voimassaoleva strategia on kestävä kasvun ja hyvinvoinnin strategia. Kaupungin tavoitteiden toteutuminen edellyttää entistä tiiviimpää kaupunkikonsernin ja kaupunkiyhteisön poikkihallinnollista yhteistyötä. Tavoitteena on Digitaalinen Mikkeli - kestävästi uudistuva kaupunkikeskus Saimaan rannalla. Tämän tueksi kaupungilla on ollut käytössä hyvinvointiohjelmat, jotka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Uuden strategian valmistelussa on puhuttu asukkaan, ympäristön ja elinkeinojen hyvinvoinnista, joten se näkyy tässäkin valmistelussa. Uuden valtuuston strategiaprosessi ja strategian valmistelu on kesken.

Kaupungin strategian toteuttamisessa hyödynnetään tulokortteja. Kukin lautakunta ja toimiala ottavat vuosittaisen toimintansa suunnittelun ja seurannan pohjaksi kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niitä koskevat mittarit ja tavoitetasot. Syksyn 2017 suunnittelussa käytetään voimassa olevan strategian mittareita tai lautakunta esittää itse uusia kuvaavampia mittareita toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen sekä tavoitetasoa. Kaikki tavoitteet koskevat hyvinvoinnin lisäämistä ja pahoinvoinnin vähentämistä.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin toiminnan ja talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä sekä henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Kaupunginhallitus on hyväksynyt raamin 28.8.2017 § 54. Toimialan raamia on leikattu (0,5 M€) syksyllä 2017 valmistelun yhteydessä. Päätöksen mukaisesti talousarvion valmistelun yhteydessä käydään läpi talouden rakenteellisen kustannushaasteen korjaamiseksi tasapainottamistoimenpiteitä.

Tasapainottamistoimenpidesitystä valmistellaan kaupungin johtoryhmän toimesta.

Palkkakehitys perustuu voimassa oleviin sopimuksiin. Sopimuskaudella 1.2.2017 - 31.1.2018 palkkoihin ei tule sopimuskorotuksia. Seuraavan sopimuskauden mahdollisia korotuksia ei ole huomioitu. Lomarahavaraus on 3,85 %, jossa on huomioitu kilpailukyky sopimuksen mukainen 30 % lomarahaleikkaus.

Henkilöstösuunnittelun tulee olla ennakoivaa toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstön määrä ja rakenne. Tavoitteena on osaamisen kehittäminen ennakoivasti ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Henkilöstösuunnitelmassa on kerrottu keskeiset henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset 2018 - 2021, henkilöstömäärän kehitys 2018 - 2021 sekä koulutussuunnitelma.

1.6.2017 tehtiin hallintouudistus, jossa teknisestä toimesta muodostettiin asumisen ja toimintaympäristön palvelualue ja uusi organisaatio astuu voimaan 1.1.2018.

Asumisen ja toimintaympäristön talousarvioesitys sisältää:

- Tulokortit
- Määrärahaesitys
- Maisemataulukot
- Henkilöstösuunnitelma
- Koulutussuunnitelma
- Investointiohjelma

Talousarvioraami on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja.

Asumisen ja toimintaympäristön raami (1 000 euroa):

Tulot	44 400
Kulut	42 951
Toimintakate	1 449

Talousarvion rakentamisessa raamiin tulojen osalta onnistuttiin ja menojen osalta purkukustannukset jätettiin budjetoimatta 500 000 euroa, joten menoesitys on 500 000 euroa raamia pienempi ja toimintakate suurempi. Rakennusten purkamisiin tehdään varaus taseeseen ja purkamiset tehdään vuonna 2018 varausten kautta.

Vuokratulot vähenevät kokonaisuutena n. 1,83 miljoonaa euroa. Sisäisiin vuokriin ei tullut korotusta vuodelle 2018, mutta ulkoisiin vuokriin korotus on 2 %.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talousarvioesitys (1 000 euroa):

Tulot	44 402
Kulut	42 451

Toimintakate

1 951

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talousarvioesitys jakaantuu tulosalueille seuraavasti:

TULOSALUE	TULOT (€)	MENOT (€)	T-KATE (€)
Kaupunkikehitys	36 242 802	12 579 351	23 663 451
Kaupunkiympäristön elinkaari- palvelu	1 920 000	23 670 167	-21 750 167
Rakennusvalvonta	1 581 864	1 500 200	81 664
Maaseutu- ja lomituspalvelut	4 657 700	4 700 889	-43 189
YHTEENSÄ	44 402 366	42 450 607	1 951 759

Kaupunkiympäristölautakunta on ns. maisema-lautakunta, jonka talousarviossa suoritteet on kytketty määrärahoihin. Maisemataulukoiden lopussa on viestit tilaajalle -kenttä, jossa kerrotaan keskeiset toiminnan muutokset, painopisteet ja perustelut määrärahamuutoksille sekä suoritelmille. 1.6.2017 tuleen organisaatiouudistuksesta johtuen joidenkin tulosyksiköiden maisematauluissa esitetään vain vuoden 2018 tunnusluvut, koska uudet tulosalueet eivät ole vertailukelpoisia aikaisempaan.

Investoinnit

Kaupungin tavoitteena on rakentaa investointiohjelma (kaupungin netto) siten, että esitys pitää nettoinvestoinnit poistojen tasossa (noin 17 milj. euroa), pois lukien Vesiliikelaitoksen laitosinvestointi. Teknisen johtajan esitys investointiohjelmaksi tukee asetetun tavoitteen saavuttamista. Investointiohjelman mukaiset hankkeet ja projektit rakentavat kaupunkia kestävästi, tukevat Mikkelin uudistumista projekteilla ja antavat kasvukeskuksen polun löytymiselle mahdollisuuden. Näistä eteenpäin suuntaavaan Mikkelin panostuksista huolimatta on olemassa olevaa kaupunkirakennetta ja palvelurakennetta voitu ylläpitää kriittisissä kohteissa investoinneilla.

Taloussuunnitelmavuosille 2018 - 2021 esitetyt investoinnit ovat ohjeellisia ja niiden toteutus sopeutetaan vuosittain kaupungin taloudelliseen tilanteeseen.

Rakenteellisesti investointiohjelma on rakennuttu seuraavasti:

- Kiinteä omaisuus
- Talonrakennusinvestoinnit
- Julkinen käyttöomaisuus, kiinteät rakenteet ja laitteet
- Irtain omaisuus
- Arvopaperit ja osuudet
- Taseyksiköt ja liikelaitokset

Keskeisimmät vuodelle 2018 kohdistuvat investoinnit (2018 osuus investoinnista):

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Maan ja kiinteistöjen myynti (Tulo 2 milj. euroa) / Tulojen hankkiminen edellyttää erityisesti kerrostalotonttimyynnin onnistumista.

Päiväkoti-investointeja toteutetaan pääsääntöisesti ulkopuolisella rahalla esim. Haukivuori (mahdollisesti Mikalo Oy).

Rantakylän koulun peruskorjaus ja laajennus (rakentaminen 4,5 milj. euroa, laiteinvestoinnit 0,45 milj. euroa) / Rakentaminen on alkanut 2016 ja projekti saatetaan loppuun.

Tutkitaan aluekoulun mallia, joka perustuisi merkittävään uus-investointiin (2 kpl eteläinen ja itäinen). Tämän yhteydessä ratkaistaan esim. Urheilupuiston, Moision ja Urpolan koulun saneeraus.

Anttola-talosta nykyistä suurempi osa saneerataan koulun käyttöön, jonka lisäksi ulkopuolisena investointina toteutetaan Anttolaan koulun uusi osa ja liikuntasali.

Varaudutaan Sodan ja rauhan keskus Muistin rakentamiseen sekä Taidemuseon peruskorjaukseen.

Rakennetaan kaksi suotovesien biohilipellettipilottia alapuolisen Saimaan vesistön puhdistamiseksi (0,25 milj. euroa).

Hänninkentän huoltorakennuksen uudistaminen alkaa (1 milj. euroa).

Vt5 yhteysväli Mikkeli-Juva (3 millj. euroa) / Hankkeen kilpailutus on käynnissä ja työt maastossa alkavat keväällä 2018.

Raviradan alueen katu- ja pysäköintiratkaisut projekti viedään loppuun alueen muun rakentumisen yhteydessä (0,3 milj.euroa).

Saimaa Geopark hankkeen toteutuminen varmistetaan (0,1 milj.euroa).

Mikkelin kyläverkkohanke mahdollistetaan (menot 0,4 milj.euroa ja tulot 0,3 milj.euroa).

Vesiliikelaitos, Metsä-Sairilan puhdistamo-projekti etenee projektisuunnitelman mukaisesti (kko hanke 43 milj.euroa ja vuosi 2018 12,7 milj. euroa).

Investointiesitys vuodelle 2018 ilman Metsä-Sairilan puhdistamo (1 000 euroa):

Tulot	2 826 euroa
Menot	24 305 euroa
Netto	21 479 euroa

Lautakunta saa yksityiskohtaisen selvityksen investointiohjelmasta ja sen sisältämistä hankkeista ja projekteista kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, tekninen johtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta päättää pyytää lausunnot kaikilta aluejohtokunnilta ja nuorisovaltuustolta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Päätös

Keskustelun aikana Hannu Tullinen esitti, että investointiesityksessä olevaa Raviradan jalkapallohallin uusimista aikaistetaan niin, että menomääräraha ja tulot siirretään vuodelta 2020 vuodelle 2019. Markku Himanen kannatti Tullisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, jota oli kannatettu, joten asiasta oli äänestettävä. Äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Esittelijän päätösehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Tullisen vastaesitystä kannattavat ei. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen kättennostolla tapahtuvasta äänestyksestä.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 3 jaa-ääntä (Vesa Himanen, Keijo Siitari ja Jaakko Väänänen) ja 10 ei-ääntä (Veli Liikanen, Kerttu hakala, Markku Himanen, Marja Kauppi, Paavo Puhakka, Mali Soinen, Jaana Strandman, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen ja Katariina von Pandy-Seurujärvi).

Puheenjohtaja totesi Hannu Tullisen muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Keskustelun aikana Veli Liikanen esitti, että investointiesityksessä olevaa sivistyksen palvelualueen irtaimiston määrärahaa korotetaan 550 000 eurosta 650 000 euroon. Kerttu Hakala kannatti Liikasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, jota oli kannatettu, joten asiasta oli äänestettävä. Äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Esittelijän päätösehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Liikasen vastaesitystä kannattavat ei. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen kättennostolla tapahtuvasta äänestyksestä.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Vesa Himanen, Paavo Puhakka, Keijo Siitari, Mali Soinen, Jaana Strandman ja Jaakko Väänänen) ja 7 ei-ääntä (Veli Liikanen, Kerttu Hakala, Markku Himanen, Marja kauppi, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen ja Katariina von Pandy-Seurujärvi).

Puheenjohtaja totesi Veli Liikasen muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Keskustelun aikana Markku Himanen esitti, että investointiesityksessä olevaa katujen määrärahaa korotetaan kaksinkertaiseksi. Hannu Tullinen kannatti Himasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, jota oli kannatettu, joten asiasta oli äänestettävä. Äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Esittelijän päätösehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Himasen vastaesitystä kannattavat ei. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen kättennostolla tapahtuvasta äänestyksestä.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Vesa Himanen, Marja Kauppi, Paavo Puhakka, Keijo Siitari, Mali Soinen, Jaana Strandman ja Jaakko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Väänänen) ja 6 ei-ääntä (Veli Liikanen, Kerttu Hakala, Markku Himanen, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen ja Katariina von Pandy-Seurujärvi).
Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi tältä osin.

Keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti, että yksityisteiden kunnossapitoon myönnettävien avustusten määrärahaa korotetaan esitetystä 25 eurolla/kilometri. Keijo Siitari kannatti Väänäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, jota oli kannatettu, joten asiasta oli äänestettävä. Äänestys suoritetaan kättennostoäänestyksenä. Esittelijän päätösehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Väänäsen vastaesitystä kannattavat ei. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen kättennostolla tapahtuvasta äänestyksestä.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Veli Liikanen, Kerttu Hakala, Markku Himanen, Marja Kauppi, Paavo Puhakka, Mali Soininen, Jaana Strandman, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen ja Katariina von Pandy-Seurujärvi) ja 3 ei-ääntä (Vesa Himanen, Keijo Siitari ja Jaakko Väänänen).
Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi tältä osin.

Suomenniemen aluejohtokunta, 07.11.2017, § 25

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Liitteet

1 Liite Sajk Lausunto kaupunkiympäristöltk TA 2018

Kaupunkiympäristölautakunta pyytää lausunnot aluejohtokunnilta talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2019-2021. Lausunnot pyydetään toimittamaan kaupunginhallitukselle 17.11.2017 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta valmistelee lausunnon kokouksessaan.

Päätös

Hyväksyttiin. Lausunto toimitetaan määräaikaan 17.11.2017 mennessä kaupunginhallitukselle.

Merkitään, että lausunto liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunginhallitus, talouspalvelut

Suomenniemen aluejohtokunta, § 10, 25.09.2017
Suomenniemen aluejohtokunta, § 26, 07.11.2017

§ 26

Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Kaurian Metsästysyhdistys

MliDno-2017-1761

Suomenniemen aluejohtokunta, 25.09.2017, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Kaurian Metsästysyhdistys hakee 1590 €:n suuruista kohdeavustusta henkilöautolla vedettävää peräkärryä varten. Peräkärrin pääsääntöinen käyttötarkoitus on saaliseläimen (hirven) kuljetus kaadolta nykypaikalle.

Oheismateriaalina jaetaan Kaurian Metsästysyhdistyksen hakemus.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Aluejohtokunta päättää myöntää Kaurian Metsästysyhdistykselle kohdeavustuksena 70 % hankitun peräkärryn kustannuksista, enintään 1113 €.

Päätös

Aluejohtokunta päätti jättää asian pöydälle. Kaurian Metsästysyhdistykseltä pyydetään lisäselvitystä hankintakuluista ja käyttötarkoituksesta.

Suomenniemen aluejohtokunta, 07.11.2017, § 26

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Kaurian Metsästysyhdistyksen kohdeavustushakemus peräkärryn ostamiseksi jätettiin edellisessä kokouksessa pöydälle. Aluejohtokunnalle on toimitettu pyydetyt lisätiedot sähköpostilla. Peräkärryn hinnaksi on ilmoitettu 900 € rekisteröitynä. Merkki ja malli: Respo 271 PLH. Lehtijouset. Muu käyttö: Voidaan lainata kyläyhdistyksen käyttöön.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta päättää myöntää Kaurian Metsästysyhdistykselle kohdeavustusta peräkärryn hankintaa varten 70 % toteutuneista kustannuksista, enintään 630 €. Ehtona on, että hankittua peräkärryä lainataan metsästyskauden ulkopuolella tarvittaessa esim. kyläyhdistysten käyttöön. Avustus maksetaan kustannuspaikalta 140214014,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

tililtä 474100. Avustuksensaaja on velvollinen antamaan selvityksen avustuksen käytöstä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaurian Metsästysyhdistys

§ 27

Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Maisematornin pintakäsittely ja laiturin kunnostus 2017 / Kauriansalmen kylät ry

MliDno-2017-2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Kauriansalmen kylät ry anoo avustusta maisematornin pintakäsittelyyn ja laiturin kunnostukseen 2017.

Kauriansalmen kylät ry rakensi kesällä 2010 Maisematornin Painalluksen mäelle ja rantautumislaiturin Kuolimon rantaan Käen Painallus hankkeena. Maisematorni on saavuttanut suuren suosion mukavana retkipaikkana. Vuodet ja sää ovat kuitenkin tehneet tehtävänsä ja sateelle alttiit rakenteet tarvitsevat kunnossapitoa. Maisematornin pintakäsittely ja laiturin kunnostus jäiden jäljiltä ja pintakäsittely tehtiin kesällä 2017, näihin kuluihin anotaan aluejohtokunnalta avustusta: Materiaalit (pintakäsittelyaineet, ruuvit, murskeet ym.) 1070 €, palkat sivukuluineen 1900 €, turvavälineiden vuokrat 760 €, yhteensä 3730 €. Hakemus oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta päättää myöntää Kauriansalmen kylät ry:lle kohdeavustusta 70 % maisematornin ja laiturin huoltotöiden toteutuneista kustannuksista, enintään 2611 €. Avustus maksetaan kustannuspaikalta 140214014, tililtä 474100. Avustuksensaaja on velvollinen antamaan selvityksen avustuksen käytöstä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kauriansalmen kylät ry

§ 28

Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Mannerheimin Lastensuojeluliiton Suomenniemen yhdistys ry

MliDno-2017-2210

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Suomenniemen yhdistys ry hakee Suomenniemen aluejohtokunnalta 700 €:n suuruista kohdeavustusta perheille suunnatun 31.12.2017 järjestettävän uudenvuodenjuhlan tukemiseksi. Tapahtuma järjestetään Nuorisoseurantalolla ja urheilukentällä. Tapahtumaan on suunniteltu taikurin esitys sekä yhdistyksen tarjoamaa ja organisoimaa ilotulitusta uuden vuoden sekä satavuotiaan Suomen kunniaksi. Tapahtuman järjestämiseen ei ole haettu muita avustuksia. Hakemus oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta tarjoaa kumppanuusroolia MLL:n Suomenniemen yhdistykselle uudenvuoden tapahtuman järjestämiseen. Kumppanuusroolissa aluejohtokunta voi osallistua tapahtuman järjestämisen kustannuksiin ja/tai talkootöihin. Aluejohtokunnalle osoitettavien kustannusten yläraja uudenvuoden juhlalle on 700 €. Avustus maksetaan kustannuspaikalta 140214014, tililtä 474100. Avustuksensaaja on velvollinen antamaan selvityksen avustuksen käytöstä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Suomenniemen yhdistys ry

§ 29

Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Eläkeliiton Suomenniemen yhdistys ry

MliDno-2017-2147

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Eläkeliiton Suomenniemen yhdistys ry hakee Suomenniemen aluejohtokunnalta 1847,90 €:n suuruista kohdeavustusta tapahtumien järjestämisen tueksi. Summa on 70 % toteutuneista kuluista. Hakemus oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta päättää myöntää Eläkeliiton Suomenniemen yhdistys ry:lle kohdeavustusta 70 % hakemuksessa eriteltyihin toiminnan toteutuneisiin kuluihin, enintään 1850 €. Avustus maksetaan kustannuspaikalta 140214014, tililtä 474100. Avustuksensaaja on velvollinen antamaan selvityksen avustuksen käytöstä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että Risto Korhonen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin. Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Eläkeliiton Suomenniemen yhdistys ry

§ 30

Suomenniemen aluejohtokunnan kohdeavustus - Lyytikkälän talo-säätiö

MliDno-2017-2275

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Lyytikkälän talosäätiö hakee Suomenniemen aluejohtokunnalta 2800 € kohdeavustusta kesän 2017 opastus- ja ilmoituskuluihin. Museo oli avoinna 18.6.-20.8.2017. Eri aiheisia tapahtumia järjestettiin neljä. Opastuskulut olivat 2800 € ja ilmoituskulut 698,89 €. Museotuloja saatiin 670 €, kävijämäärän ollessa 767 henkilöä. Suomenniemi -viikolla pidettynä Museopäivänä 21.7. kävijämäärä oli 105 henkilöä. Vuonna 2016 saatiin avustusta 2083 €, joka käytettiin opastus- ja ilmoituskuluihin. Säätiö ei ole hakenut muita avustuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta käsittelee avustushakemuksen kokouksessaan.

Päätös

Vuoden 2017 osalta Lyytikkälä talo -säätiölle myönnetään avustusta 2000 €. Aluejohtokunnan näkemyksen mukaan museotoiminnan tulee sisältyä Mikkelin kaupungin kulttuuritoimen budjettiin. Avustus maksetaan kustannuspaikalta 140214014, tililtä 474100. Avustuksensaaja on velvollinen antamaan selvityksen avustuksen käytöstä.

Tiedoksi

Lyytikkälä talo -säätiö

§ 31

Itsenäisyyspäivän juhla

MliDno-2017-2246

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Suomenniemen aluejohtokunta, alueseurakunta ja Suomenniemen Martat ovat perinteisesti järjestäneet itsenäisyyspäivän juhlan Seurakuntatalolla. Juhla järjestetään tänäkin vuonna ja juhlapuhujaksi on lupautunut maavoimien henkilöstöpäällikkönä 1.11.2017 aloittanut eversti Petri Mattila.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta osallistuu järjestämisen kustannuksiin kumppaniroolissa kustantamalla juhlan tarjoilut ja toisen sankarihaudoille laskettavista seppeleistä. Valitaan kokouksessa seppeleen laskija.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi Suomenniemen aluejohtokunta osallistuu juhlan ilmoituskuluihin Mikkelin kaupunkilehdessä ja Länsi-Saimaan Sanomat lehdessä. Seppeleen laskijoiksi valittiin puheenjohtaja Antti Pakarinen ja varapuheenjohtaja Susanna Rusakko, varalla Markku Kiiskinen ja Terttu Tarhonen

Tiedoksi

Alueseurakunta, Suomenniemen Martat

§ 32

Edustajan valinta Lyytikkälän talo -säätiön hallituksen 2017-2021

MliDno-2017-2247

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Lyytikkälän talo -säätiö on lähettänyt seuraavan kirjeen:

"Säätiön hallituksen jäsenen valinta

Lyytikkälän talo -säätiö pyytää Suomenniemen aluejohtokuntaa nimeämään Mikkelin kaupungin edustajan Lyytikkälän talo -säätiön hallitukseen toimikaudelle 2017-2021.

Valintaa tehdessä tulee ottaa huomioon yläikäraja 70 vuotta ja että valitun henkilön tulee olla Suomenniemen alueen asukas.

Suomenniemellä 30.5.2017

Lyytikkälän talo -säätiön hallitus
pj Armi Taipala
sihteeri Aila Hujala"

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Valitaan kokouksessa edustaja Lyytikkälän talo -säätiön hallitukseen kaudelle 2017-2021 kutsun mukaisesti.

Päätös

Mikkelin kaupungin edustajaksi nimettiin aluejohtokunnan varajäsen Markku Kiiskinen.

Tiedoksi

Lyytikkälän talo -säätiön hallitus, valittu edustaja,
luottamushenkilörekisterinhoitaja

§ 33

Suomenniemen aluejohtokunnan rahoitushakemus pitäjän alueen kattavan valokuituverkon esiselvityksen tekemiseen

MliDno-2017-1948

Valmistelija / lisätiedot:
Linda Asikainen
linda.asikainen@mikkeli.fi
osallisuuskoordinaattori

Suomenniemen aluejohtokunnan puheenjohtaja on kokouksessa 25.9.2017 päätetyn mukaisesti osallistunut palaveriin, joissa on selvitetty mahdollisuuksia rahoittaa entisen Suomenniemen kunnan alueelle mahdollisesti rakennettavaa valokuituverkkoa. Tähän mennessä on keskusteltu ELY-keskuksen sekä Mikkelin kaupungin projektijohtaja Timo Rissasen kanssa. Molempien tapaamisten perusteella ensimmäinen askel hankkeessa tulee olla kattavan esiselvityksen teettäminen asiantuntijoilla, jotta hankkeen todelliset kustannukset riskeineen saadaan mahdollisimman hyvin kartoitettua. Tämän esiselvityksen tuloksia voidaan hyödyntää myös mahdollista hankerahoitusta haettaessa. Palaverien perusteella Veej'jakaja ry:tä pidetään mahdollisena tahona esiselvityksen rahoittajaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Suomenniemen aluejohtokunta tekee rahoitushakemuksen Veej'jakaja ry:lle valokuituverkon rakentamisen esiselvityksen tekemiseen. Hakemuksen tekemisessä käytetään työryhmää, jossa mukana on aluejohtokunnan puheenjohtaja sekä hankkeen valmistelussa alusta asti olleita pitäjän asukkaita Kauriansalmen kylät ry:stä. Rahoitushakemuksen omarahoitusosuus selvitetään kaupungilta.

Päätös

Aluejohtokunta päätti jättää asian pöydälle. Selvitetään tarkemmin hakemusmenettelyä ja asia otetaan käsittelyyn seuraavassa kokouksessa.

§ 34

Tiedoksi

- Taloustilanne
- Pajulahden pikavuoropysäkki
- Neuvottelut nuoriso- ja liikuntapalvelujen johtaja Antti Mattilan kanssa
- Työryhmien kuulumiset
- Strategiatyö + avustusohjeet 2018
- Web-sivujen uusinta
- Infonäytöt

Ehdotus

Esittelijä: Antti Pakarinen

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että Kari Kauria poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

§ 35 **Muut asiat**

Aluejohtokunta ottaa käsiteltäväksi myös muut asiat, mikäli jäsenet sen yksimielisesti hyväksyvät.

Päätös

Havuseppeleet sankarihaudoille

Havuseppeleet sankarihaudoille, yht. 82 seppelettä, tehdään talkoilla seurakuntatalolla ma-ti 13.-14.11. klo 17.30 alkaen. Aluejohtokunta hoitaa lehti-ilmoituksen Länsi-Saimaan Sanomiin sekä tarjoaa talkoolaisille kahvit.

Alueiden ääni -palsta Mikkelin kaupunkilehdessä 14.12.2017

Seuraavan artikkelin Suomenniemeltä Mikkelin kaupunkilehteen kirjoittaa Risto Korhonen.

Suomenniemen paloasema

Selvitetään, miten aluejohtokunta voisi tukea Etelä-Savon pelastuslaitoksen Suomenniemen palolaitoksen toimintaa, esim. koulutustarpeissa.

Aluejohtokuntien valmistelutyön sihteeriresurssit

Esitetään, että kokousten valmistelutyöhön ei ole tarpeen nimetä erillistä valmisteluryhmää. Tarvetta on kuitenkin ajantasaisen tiedon saamiseen asioiden valmistelusta ja päätöksen teosta kaupungin suunnasta. Aluejohtokuntien puheenjohtajien yhteiset kokoontumiset ovat tarpeen kaikkien aluejohtokuntien toiminnan edistämiseksi.

§ 36

Seuraava kokous

Päätös

Seuraava kokous pidetään ti 12.12.2017 klo 17.30.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§19, §20, §21, §22, §23, §24, §25, §33, §34, §35, §36

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Oikaisuvaatimus

§26, §27, §28, §29, §30, §31, §32

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Mikkelin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa..

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Mikkelin kaupunki
Kaupunginhallitus
PL 33 (Raatihuoneenkatu 8-10), 50101 Mikkeli
Faksi: 015 194 2040
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi